

AKTUELT

av

O. G. M.

Ghana-konferansens vedtak om «sammenslutning».

Det offisielle referat av Det internasjonale misjonsråds generalforsamling i Ghana 27. des. 1957—8. jan. 1958 foreligger nå. Vi gjengir nedenfor — i forkortet form — det forslag om sammenslutning mellom Det internasjonale misjonsråd (IMR) og Kirkens Verdensråd (KVR) møtet vedtok — med 58 mot 7 stemmer. Jfr. forøvrig artikkelen «Tanker omkring Ghana», av generalsekretær dr. Fr. Birkeli, i NOTM 1958 s. 6 ff.

Vedtaket åpner med å slå fast at de aller fleste av deltakerne godkjente i prinsippet en sammenslutning. Der er stor sympati for en slik sammenslutning i Asia, Nord-Amerika, Australia og flere land i Europa, mens visse deler av Afrika og Latin-Amerika samt enkelte land i Nord-Europa har gjort gjeldende alvorlige innvendinger.

Det kristne fellesskap innenfor verdensmisjonen, hevdes det, må ikke bare bevares, men vokse i forståelse, tillit og samarbeid. Alle medlemsråd må få tid til å studere grundig den plan som er utarbeidet. Av denne grunn anmodes KVR å utsette sitt neste verdensmøte fra 1960 til 1961.

Man bør finne fram til en ordning som gjør det mulig for de medlemsråd som ønsker det, å samarbeide med den planlagte kommisjon for verdensmisjon og evangelisering i KVR. Videre må det skaffes plass i planen for de forskjeller som finnes i de forskjellige områder av verden, i utviklingstrinn og syn på det ekumeniske arbeid. En gjennomgripende forandring av bestemmelsene om sammensetningen av KVR's sentralkomité er nødvendig, slik at Kommisjonen for verdensmisjon og evangelisering kan få den representasjon her den har krav på.

Fremgangsmåten når det gjelder den videre behandling av saken, blir følgende:

1. Forslaget om sammenslutning sendes snarest medlemsrådene påny med
a. et referat av forhandlingene om denne sak på møtet i Ghana,
b. en gjenpart av vedtaket, c. utførlige opplysninger om KVR's sekretariat slik det er bygget opp, d. en anmodning om uttalelse og kritikk.
2. Uttalelsene fra medlemsrådene må være mottatt av IMR innen 30. april 1959, og sendes derfra til felleskomitéen av IMR og KVR og til den administrative komité (dvs. styret for IMR).

3. Det reviderte forslag, som utarbeides av felleskomitéen, sendes tidlig i 1960 til medlemsrådene. Dette forslag vil fremtre som et forslag til forfatning for den nye enhets-organisasjon, og en utførlig redegjørelse vil følge med.
4. Den administrative komité eller en ny generalforsamling for IMR vil i løpet av 1960 (evtl. tidlig i 1961) ta stilling til forfatningsutkastet.
5. Om forslaget vedtas, sendes det til medlemsrådene i samsvar med IMR's statutter, kap. XII (2).
6. Når seks måneder er gått, sendes meddelelse til felleskomitéen og til KVR om den avgjørelse IMR har truffet i saken.

Religion og misjon i statistisk sikt.

Ifølge den siste utgave av «World Christian Handbook» (1957) — som vi her skal gi noen tall fra — utgjør verdens befolkning i dag ca. 2700 mill., men man regner at innen 1980 vil dette tall være økt til 3300 à 4000 mill. Av de 2700 mill. er 780 mill. — altså ikke fullt 30 % — kristne, nemlig 400 mill. romersk-katolske, 240 mill. evangeliske og 140 mill. ortodokse. De forskjellige verdensdeler viser følgende tall (rekkefølgen er: befolkning — kristne i alt — evangeliske kristne): Europa: 500 mill., 400 mill., 110 mill.; Asia: 1500 mill., 45 mill., 15 mill., Afrika: 220 mill., 36 mill., 13 mill.; «Austral-Asia»: 15 mill., 13 mill., 10 mill.

I de fleste land utgjør de kristne bare et mindretall, og dette mindretall vil sannsynligvis bli stadig mindre, fordi fødselsoverskuddet på «misjonsmarkene» er så fantastisk stort. Det finnes dog unntak, som f. eks. Brasil, hvor i løpet av de siste 40 år befolkningen er økt fra 24 mill. til 60 mill., mens i samme tidsrom tallet på evangeliske kristne er økt fra 123 000 til nesten 5 mill.

Av de evangeliske kristne — i alt 240 mill. — er 71 mill. lutheranere, 55 mill. baptister, 43 mill. presbyterianere (reformerte), 40 mill. metodister, 40 mill. anglikanere og 5 mill. kongregasjonalister. (Pinsevevnene, som håndboken ikke gir noe samlet tall for, teller 8 mill., se Int. Review og Missions 1958 s. 201.) Den langt overveiende del av disse kommer selvsagt på den vestlige verden.

Ved siden av kristendommen har disse religionene flest tilhengere: Islam 350 mill., hinduismen 320 mill., bonfusianismen 300 mill. og buddhismen 180 mill. Hinduismen og konfusianismen er «nasjonale» religioner, stort sett begrenset henholdsvis til India (og Pakistan) og China. Av buddhistene har China 100 mill., Japan 42 mill., Burma 16 mill., Thailand 16 mill., Ceylon 5 mill. og Indonesia 1 mill.. Land med overveiende eller betydelig muhammedansk befolkning er Indonesia (71 mill.), Pakistan (65 mill.), India (35 mill.), Sovjet-samveldet (30 mill.), China (25 mill.), Persia

(19 mill.), Tyrkia (18 mill.), Egypt (17 mill.), Nigeria (13,5 mill.), Afghanistan (12 mill.), Arabia (12 mill.), Algerie (8,5 mill.), Marokko (8 mill.), Irak (4,5 mill.), Syria (3 mill.), Tunis (3 mill.), Jugoslavia (2 mill.) og Jordan (1,7 mill.).

Jødene teller i alt 12 mill. Halvdelen av disse har sitt hjem i Amerika, de aller fleste — vel 5 mill. — i USA. Sovjet-samveldet har 2 mill. og Israel 1.6 mill. Forøvrig finnes det jøder i alle verdensdeler og i så godt som alle land.

Buddhismen i dag — Buddhisme og kristendom.

Under disse overskrifter hadde generalsekretær, misjonsprest N. Normann Thelle i juni to instruktive artikler i Morgenbladet. Buddhismen er i vår tid våknet til nytt liv, skriver Thelle. Templer og pagoder bygges og restaureres, prestskapet styrkes, læren studeres osv. Særlig på tre områder er virkningene av renessansen merkbare.

For det første: Buddhismen søker i dag bevisst å tilpasse seg den nye tid. Den er blitt en religion som sier ja til livet, ja til kulturen og det som har med denne verden å gjøre. Buddhismen, hevdes det, er innstilt på demokrati og internasjonal orden. Den er den eneste religion som virkelig kan skape fred i en splittet verden. Den er en sosialt og kulturelt inspirerende makt. Og den er i samsvar med den moderne vitenskap

For det annet: Tilpassingen kommer bl. a. til uttrykk i den kjensgjerning at buddhistene imiterer og adopterer kristne former og kristen praksis. «Efter kristent mønster setter buddhistene i gang barnehjem, gamlehjem og andre sosiale tiltak, ungdomsklubber, kvinneforeninger, søndagsskoler etc. Den gamle høytidelige utleggelse av skriftene gir plass for populære foredrag, og legfolket kommer med på en helt ny måte. Buddhas kjærlighet prises slik at man skulle tro man hørte en kristen preken. Kristne salmer og sanger adopteres. Vi kjenner dem igjen i tekst og toner: «Hvilken venn vi har i Buddha», eller barnesangen «Buddha elsker meg, det jeg vet, for Bibelen forteller meg det». Man lager små buddhistiske bibler med utdrag av skriftene. Noen går enda videre. Det har hendt i Japan at en buddhistprest har avsluttet sin messe med et «amen i Jesu navn». Han hadde lest Det nye testamente og ville gjerne ha Jesus med. Andre taler om Kristus Tathagata og Jesus Buddha.»

For det tredje: Buddhismen blir misjonerende. I 1950 ble det dannet et buddhistisk verdensforbund, og flere buddhistiske verdensmøter har vært holdt. Formålet med all denne aktivitet er å konsolidere de buddhistiske krefter og — like viktig — «å forkynde Buddhas sannhet for alle verdens folk». «Nå er den gunstige tid kommet,» heter det, «anledningen vi har ventet på til å vinne vesten for buddhismens prinsipper.» Nevnes

må også det viktige buddhistiske verdenskonsil som ble holdt i Rangoon 1954-56, det sjette i rekken etter Buddhas død for 2500 år siden.

Hovedforskjellen mellom buddhismen og kristendommen uttrykker Thelle slik: «Buddhismen er antroposentrisk, mennesket er subjektet som handler. Kristendommen er teosentrisk, det er Gud som handler, Gud som søker mennesket. I buddhismen er bevegelsen nedenfra oppad, det er menneskene som skal bli buddha. I kristendommen går bevegelsen ovenfra nedad, det er Gud som blir menneske for å frelse oss.»

Studentene og misjonen — i dag og for 75 år siden.

De kristne studentbevegelser opplever for tiden noe av en misjonsrenessanse. Vi merker kanskje ikke så meget til denne i vårt land (skjønt tendensen er tydelig nok også hos oss), men i andre land — først og fremst de engelsk-talende, dvs. nettopp de land som teller langt de fleste medlemmer — er den i høy grad en kjensgjerning. Det ligger nær i denne forbindelse å nevne den store misjonsplan som Verdens Kristne Studentforbund har lansert, og som også de nordiske organisasjoner som står tilsluttet dette forbund, har gått aktivt inn for (jfr. NOTM 1958 s. 51). Et ledd i virkeliggjørelsen av denne plan var den mektige mønstring av kristne studenter som fant sted i april i Edinburgh. Møtet talte 2000 deltakere og hadde som samlende tema «Liv for verden». Av foredragsholderne gjorde dr. D. T. Niles, den kjente metodistpresten fra Ceylon, et sterkt inntrykk. Han talte over emnene «Jesus Kristus er liv» og «Hans liv er frihet». Niles er president for Verdens Kristne Studentforbund. Denne verdensorganisasjon har — for øvrig i likhet med KFUM-bevegelsenes verdensforbund — en representant for de «fargede» raser som sin høyeste leder — i sannhet et tidenes tegn.

Vil den voksende forståelse for misjonen i den kristne studentverden i våre dager føre til en ny stor innsats for evangeliet blant folkene? Vi håper det. Men forutsetningen for en slik fornyelse er at man henter kraft og kveik fra «det gamle budskap» — slik det skjedde for 75 år siden.

Det var i 1883 det begynte. Dette år kom de første organiserte tiltak blant den akademiske ungdom for verdensmisjonen i stand — i USA, Storbritannia og de nordiske land. I Sverige, Danmark og Norge var det Lars Skrefsrud som var vekkeren og banebryteren. Som et resultat av hans inspirerende beretninger og flammende appell ble det grunnlagt «studentmisjonsforeninger» i Uppsala, København og Kristiania. Karakteristik er hva Nathan Søderblom, den senere erkebiskop, forteller om det foredrag — om «Hedenskab og Kristendom» — som Skrefsrud under enestående tilslutning holdt for studentene i Heiliga Trefaldighetskyrkan i Uppsala høsten 1883: «Ljusen började brinna svagt av brist på syre,

och luften blev kvävande. Men vi sade varandra efteråt, att vi gärna skulle ha suttit två timmar till. Det var en väldig predikant. Missionen och kristendomen fick nytt liv i många unga själar.» En av disse var Söderblom selv. Blant de studenter som i vårt land ble vunnet for misjonen gjennom Skrefsrud, var bl. a. Johs. Brandtzæg, Johs Johnson og P. O. Bodding.

Norsk-tettet Madagaskar-misjonær fra Canada hedres.

Pastor Peter B. Stolee og frue, som i over 30 år har virket som misjonærer på Madagaskar (som utsendinger fra Evangelical Lutheran Church), var i sommer i Norge, bl. a. i Oslo, hvor de også besøkte Egede Instituttet. Før avreisen fra Madagaskar mottok pastor Stolee fra Høykommissæren en høy utmerkelse («The Silver Cross of Merit of Madagascar») for sitt store arbeid for å lære det gassiske folk å lese. Stolee bygger på de kjente Laubach'ske prinsipper, men har for øvrig utviklet sin egen, selvstendige metode. Hans gassiske lesebok er nå kommet i 4. utgave og er hittil blitt trykt i 120 000 eksemplarer. Stolee's arbeid på dette område er et interessant eksempel på den innsats den kristne misjon har gjort og stadig gjør i kampen mot analfabetismen. For noen år siden hadde vi den glede å trykke i dette tidsskrift en artikkel av Stolee hvor han gjør nærmere rede for sine synsmåter og arbeidsresultater, se NOTM 1951 s. 129 ff.

Chr. Ihlen in memoriam.

Med professor dr. theol. Chr. Ihlen er en av forgrunnsskikkelsene i norsk kirkeliv i første halvdel av dette århundre gått bort. I dette tidsskrift vil vi først og fremst minnes ham som misjonsleder og misjonshistoriker. Professor Ihlen var gjennom hele sitt liv en ivrig arbeider i Den norske Israelmisjon. Hans innsats her var i sannhet enestående. Han var redaktør av misjonens hovedorgan — «Misjonsblad for Israel» — i 50 år, og medlem av misjonens landsstyre i 40 år, derav 30 år som formann. Til misjonens 100-års jubileum skrev han boken «Den norske Israelmisjons historie i hundre år 1844—1944», et virkelig betydelig arbeid, hvor nytt stoff er lagt fram og nye synsmåter gjort gjeldende. Av andre skrifter fra hans hånd skal her bare nevnes «Jødefolkets historie etter år 70» (Israelstudier 1) og den tankevekkende artikkel «Frelsens folk og folkets frelse» (NOTM 1948 s. 139 ff).

Nytt fra Egede Instituttet.

Representantskapsmøte ble holdt 19. mai i instituttets nye lokaler, Theresesgt. 51 B, Oslo. Møtet ble ledet av formannen, biskop dr. Johs. Smemo. Årsmelding og regnskap for 1957 samt budsjettforslag for 1958 ble fremlagt og godkjent. Økonomien ble inngående drøftet i tilslutning til en rapport utarbeidet av et spesielt utvalg nedsatt av representantskapet i fjor. Til medlem av styret i stedet for rektor Heimdal (som nå flytter fra Oslo) ble valgt res. kap. dr. Erling Danbolt. Tilsynsmann dr. E. Anker Nilsen, som sto for tur til å gå ut av styret, ble gjenvalgt. Til varamenn ble valgt: frk. Johanne Høeg, sokneprest Henrik Vika og generalsekretær Sven Wisløff Nilssen.

Samme dag ble det også holdt ordinær generalforsamling. Det ble lagt fram arbeidsberetning og regnskapsversikt for treårsperioden 1955—57. Til formann i representantskapet ble gjenvalgt biskop Smemo, og til medlemmer: misjonsprest Alfred Andrésen, generalsekretær dr. Fr. Birkeli, disponent Birger Natvig, tilsynslærerinne Erna Modahl, forstanderinne Ingrid Wyller, rektor H. K. Heimdal, programsekretær Sigurd Lunde, rektor Nils Engelsen, misjonær Fr. Iversen og sokneprest Ole B. Meyer, med professor dr. Einar Molland, pastor Aasmund Dale, pastor Henrik Hauge og sokneprest Aug. Bolstad som varamenn. Ifølge vedtektene er formannen i Norsk Misjonsråd ex officio medlem av representantskapet. (Dette vil forøvrig på sitt første møte velge ytterligere fire medlemmer.)

På representantskapsmøtet anmodet lederen om p. g. a. arbeidspress å bli løst fra sin stilling, som han har innehatt siden instituttet begynte sin virksomhet i 1946. Styret fikk i oppdrag å komme med forslag til ny leder.

Det nye styre holdt sitt første møte 30. mai og konstituerte seg slik: lege Martin Osnes formann, tilsynsmann E. Anker Nilsen nestformann og pastor H. Chr. Mamen sekretær. Da dr. Danbolt ikke har kunnet motta valg, blir første varamann medlem av styret. Ifølge vedtektene er lederen selvskrevet medlem av styret.

Minneskriftet om Hans Egede er under trykning og vil — om alt går etter planen — foreligge ut på høsten. Som kjent er det i år — 5. nov. 1958 — 200 år siden den store misjonær døde.

O. G. M.